

DATAETIK I AULA

STIL's Digitaliseringspanel 17-01-2018

KOMBIT

Kommunernes it-fællesskab

”Hvad betyder det for forældresamarbejdet i skole og dagtilbud, at det foregår digitalt via læringsplatforme og den kommende Aula”?

SKOLE-HJEM-SAMARBEJDET – I ET DIGITALT PERSPEKTIV

STIL Digitaliseringspanel, d. 17. januar 2018

**ved Maria Ørskov Akselvoll, Sociolog & Ph.D.,
Institut for Mennesker og Teknologi, Roskilde Universitet**

Det særlige ved det *digitale* skole-hjem-samarbejde:

Hvordan skolens krav passer sammen med forældres involvering

- Dobbeltblikket: skolen – forældrene
- Kigget efter hvordan deltagelse 'kalder på' ressourcer

Skolens detaljerede informationsstrøm:

Information til juletravle forældre: På tirsdag tager vi endelig diktat nr. 5 (Egernet), så husk at øve eller gen-øve den til den dag. Onsdag skal vi lave en opgave, hvor børnene skal bruge et fotografi af sig selv fra et tidspunkt, hvor der sker noget særligt for dem. Fx en fødselsdag, tivolitur eller rejse. Torsdag starter vi på en opgave, som afslutter hele første kapitel i Fandangobøgerne om personkarakteristik. Opgaven skal gøres færdig der hjemme og skal skrives med den flottest mulige håndskrift. Opgaven skal være færdig til tirsdag d. 17/12

Klassens opslagstavle på Forældreintra, Blå Klasse

Information 'fordi man kan':

Kære forældre.

[...] Jeg har fundet en norsk hjemmeside med matematikopgaver på. Skriv "multi.no" i Google.dk eller brug linket <http://podium.gyldendal.no/multi?page=elev>. Klik på "nettoppgaver 1-4" og derefter på det ønskede klassetrin. Det er faktisk en ganske god side med lige så gode opgaver. Og tilmed med norsk accent! 😊 Der er en del som har været inde og lave opgaver på www.matematikkfessor.dk og det er rigtig fint. Men der er også en del som ikke har været derinde. Så derfor har jeg forlænget muligheden for at løse opgaverne på siden til fredag d. 20/12

Fra ugeplanen, Grøn klasse

Forældrenes forskellige involveringsstrategier:

- Forskellige praktiske involveringsstrategier:
  - 'Forkantsstrategien'
  - 'Sorteringsstrategien'
  - 'Overlevelsstrategien'
  - 'Distanceringsstrategien'
- Uddannelse som markant skillelinje i materialet
- Forældre med videregående udd. + høje indtægter **mest** involverede i skolen

Forældrenes forskellige involveringsstrategier:

- Forskellige praktiske involveringsstrategier:
  - 'Forkantsstrategien'
  - 'Sorteringsstrategien'
  - 'Overlevelsstrategien'
  - 'Distanceringsstrategien'
- Uddannelse som markant skillelinje i materialet
- Forældre med videregående udd. + høje indtægter **mest** involverede i skolen

Det digitale samarbejde ind i hverdagens rutiner:

Jeg er faktisk nogen gange inde flere gange om dagen [...] hvis læreren sender noget ud, så bliver det først opdateret så man ser det klokken halv syv [...] Så jeg havde sådan en vane med, at lige inden jeg lukkede ned for arbejdet, så var jeg lige inde.

Men så stod der jo ikke nogen beskeder. Og så kom jeg måske ikke ind før dagen efter om morgenen, og så var der en besked om, at... et eller andet, ikk'? Så nu er jeg som regel lige inde om morgenen og lige inde om aftenen

*Christians mor,
Forkant,
Blå klasse*

Jeg har ikke tid, jeg har ikke så meget tid til at kigge og læse det hele. Nogle gange, jeg kan ikke forstå det hele...jo, jo, jeg læser nogle gange og jeg forstår nogle gange, men nogle gange det interesserer ikke [...] eller jeg ved det ikke, jeg komme træt hjem, jeg gider ikke, jeg har IKKE lyst

*Amirs mor,
Distancering,
Blå klasse*

Overskud er vigtigt!

Jeg printer den ud om søndagen. Og hænger den op på en tavle [...] En af os tjekker den altid om eftermiddagen, for at være sikre på, at de har lavet deres lektier. Og en af os tjekker den altid om morgenen, for at være sikre på, at de husker de ting, de skal til den dag [...] Øve engelsk kan være noget, man kan gøre, mens man gør andre ting, så kan man sige: "Giv mig lige ugedagene [på engelsk] eller "Giv mig lige nogle farver!" [...] Jeg synes, det er fint nok, at engelsklæreren lige husker os på at øve, så gør man lige det

*Elias' mor, Forkant,
Blå klasse*

For jeg printer aldrig ugeplanen ud. Det gjorde jeg i starten, men det gør jeg aldrig, det har jeg slet ikke...og så hænger den ude på køleskabet og jeg får aldrig kigget på den alligevel. Så det er jeg helt stoppet med [...] Og så kan jeg i slutningen af ugen følge op på, om Oliver rent faktisk har lavet det dér matematik, de sider der nu står. Men det når jeg så sjældent, ikk'? [...] Altså, nogle gange, hvor jeg er rigtig, rigtig stresset, så orker jeg det simpelthen ikke!

*Olivers mor, Overlevelse,
Grøn klasse*

Evnen til at scanne informationen:

Jeg hader det! *Hader* det![...] Og jeg tjekker det nogle gange heller ikke hver dag, fordi dagene løber fra mig. Og så føler jeg mig skyldig, fordi så kan jeg se, at: "Åh gud, de skulle have været på tur!" [...] Fordi, de aner jo ikke engang hvad de skal. Lærerne skriver det jo bare ind på ForældreIntra og regner med forældrene skal ind og læse [...] Vi har så meget at se til – og vi *har* gået i 2. klasse. Det gider vi da ikke en gang til!

*Simons mor,
Distancering
Blå klasse*

Når der så står: "Vi har lavet side 26, 27, 28, 29", så har jeg det sådan: "Fint! Dét styrer I bare" [...] Jeg sorterer selv lidt i det. Og det er selvfølgelig...måske heller ikke så godt. Men altså, det gør jeg nok [...] Så jeg tror, jeg har et helt automatisk filter, hvor jeg tænker: "Det er fint, det står der, men...", ja, jeg behøver ikke lige at gå så meget op i dét

*Alberts mor,
Sortering
Grøn klasse*

”Hvilke opmærksomhedspunkter er der ift. at anvende platformene på en måde, hvor de støtter op om både familien og livet i skolen eller dagtilbuddet”?

Opmærksomhedspunkter i.f.t. digitalt samarbejde:

- Huske at **mere** forældreinvolvering og kommunikation = **øgede krav** til forældre
- Huske at forældre har forskellige forudsætninger for deltagelse – og at digitale teknologier har tendens til at **forstærke** eksisterende forskelle
- Robinson et al. (2015): Brug af digitale medier afspejler og forstærker eksisterende sociale forskelle i samfundet – ‘Matthæus effekten’

Bud på hvad vi kan gøre:

- Mindre information, mere forudsigelighed, mere ansvar tilbage til eleven
- Skoler og daginstitutioner uddannes i at bruge Aula 'klogt' og tage højde for samspil mellem skolens digitale krav og forskellige familieliv
- Mere viden om de kortuddannedes oplevelse og håndtering af Aula

Afhandlingen kan
downloades på
www.mariaaksenvoll.dk

Spørgsmål kan sendes til
mariaaks@ruc.dk

”... hvilke dataetiske overvejelser har de kommende leverandører gjort, og hvad skal de være opmærksomme på fremover”?

Registreredes/forældres rettigheder

Data i Aula

- Begrundet anvendelse (Datapolitik)
- Hjemmel
  - Lovgrundlag (reguleret centralt i Aula)
  - Samtykke (Guidet og understøttet i Aula)
    - Opbevaring og deling af billeder
    - Nem SMS
    - Deling af kontaktoplysninger i Aula
    - Deling af data mellem institutioner
    - Samtykke til App adgang til data
    - Tilladelser
- Opbevaring over tid
  - Samme princip om begrundelse, lovhjemmel og med incitament til sletning og orientering af registrerede.

Aula er ikke:

- Registrering af data - ”fordi man kan...”
- Udbyder af data om de registrerede
- Medie til reklamer - hverken målrettet eller bred
- Platform for widgets med irrelevant, usikkert og eller uetisk indhold

Aula er:

Den **simplest** mulige løsning, der giver **størst** mulige effekt i forhold til:

At understøtte børns læring og trivsel med god kommunikation mellem dagtilbud/skoler og børnene med deres forældre

... med fuld kontrol over data og tryghed for de registrerede!

KOMB!T

Kommunernes it-fællesskab

Succeskriterier

Empowerment af barnet 0-18

Brugervenlig, let tilgængelig og relevant

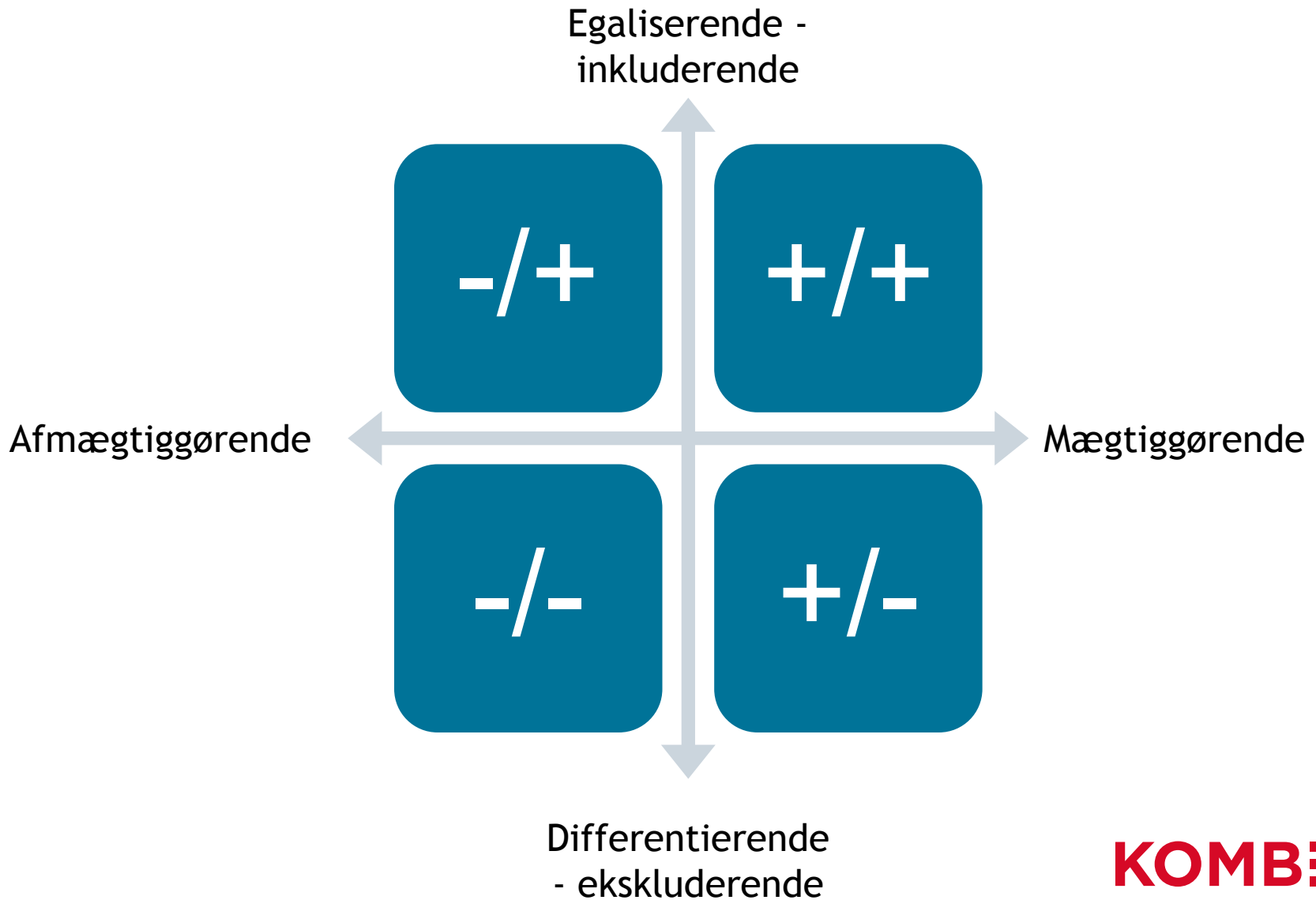
Understøttelse af et sundt marked for widgets

Styr på sikkerhed, dataansvar og dataetik i alle led

Leverance til tiden

Funktionsetik

Funktionsetisk kompas

Idealet - størst værdi for flest
med mindste kompleksitet

undgå overgødning og
selvforstærkende behov

bevar kontrollen og bevidsthed
om effekter i stor skala

www.aula.dk

Aula: hvordan vil vi bruge det i forældresamarbejdet?

Spørgsmål til diskussion og overvejelser i forbindelse med implementeringen af Aula

Aula

Tak for ordet